

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 14. července 2011 (18.07)
(OR. en)**

12518/11

PECHE 190

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	14. července 2011
Příjemce:	Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	KOM(2011) 418 v konečném znění
Předmět:	Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o povinnosti podávat zprávy podle nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky

Delegace naleznou v příloze dokument Komise KOM(2011) 418 v konečném znění.

Příloha: KOM(2011) 418 v konečném znění

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 13.7.2011
KOM(2011) 418 v konečném znění

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**o povinnosti podávat zprávy podle nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince
2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné
rybářské politiky**

1. Úvod

Podle nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky (SRP) je Komise povinna předložit do konce roku 2012 Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování společné rybářské politiky, pokud jde o kapitoly II (*Zachování a udržitelnost*) a III (*Úprava rybolovné kapacity*) uvedeného nařízení¹. Podle téhož nařízení je Komise také povinna předložit do 31. prosince 2011 zprávu o opatřeních stanovených v čl. 17 odst. 2 o omezeních rybolovu ve vodách do 12 námořních mil². Tato zpráva je doplňkovým prvkem povinnosti podávat zprávy podle zelené knihy o reformě společné rybářské politiky³.

2. KAPITOLY II A III

2.1. Kapitola II – Zachování a udržitelnost

Od roku 2002 jsou víceleté plány obnovy a řízení, jež stanovují jasné cíle a pravidla odlovu, jádrem politiky zachování zdrojů. Tyto plány vyvažují ekologické požadavky (stabilita odlovů) a hospodářská a sociální hlediska (stabilitu odlovů). Kde to bylo na místě, byla do těchto plánů zavedena ustanovení týkající se řízení intenzity rybolovu a zvláštní ustanovení pro kontrolu a sledování. Pro 17 populací ve vodách EU byly přijaty plány Společenství a dále plán pro obnovu populace úhoře říčního spolu s dalšími návrhy, které se v současné době projednávají nebo připravují (viz příloha I). Do konce roku 2010 se ve víceletých plánech a pravidlech odlovu uvádí asi 25 % příslušných populací a 80 % úlovků (v tunách) (buď ve formě nařízení Rady, prohlášení Komise/Rady, návrhů Komise nebo plánů dohodnutých s třetími stranami, jako například regionálními organizacemi pro řízení rybolovu a Norskem).

Rada dále přijala nařízení týkající se zachování zdrojů ve Středozemním moři, technických opatření pro Baltské moře a zvláštních ustanovení o intenzitě rybolovu pro západní vody. Od roku 2004 je hlubinný rybolov předmětem dvouletého řízení rybolovných práv. V letech 2009/2010 byl postupně zaveden zákaz odlovu nej kvalitnější části populace ryb pro Atlantik, Severní moře a Baltské moře. Pokud jde o návrh technických opatření pro oblasti Atlantského oceánu a Severního moře, který by umožnil zjednodušení a přizpůsobení regionálním zvláštnostem, dohody s Radou nebylo dosaženo.

Komise předložila sdělení o zlepšení vědeckého a technického poradenství, o ekosystémovém přístupu ke správě moří, o realizaci maximálního udržitelného výnosu a o výmětech. Po začlenění ekologických hledisek do rybářské politiky bylo dosaženo konkrétního pokroku včetně přijetí legislativních opatření. Přehled těchto

¹ V souladu s článkem 35 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002 o zachování a udržitelném využívání rybolovných zdrojů v rámci společné rybářské politiky.

² V souladu s čl. 17 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 ze dne 20. prosince 2002.

³ Sdělení Komise o reformě společné rybářské politiky - KOM(2009)163 ze dne 22. dubna 2009.

iniciativ je uveden ve sdělení o ekosystémovém přístupu ke správě moří⁴. Zahrnuje řadu oblastí soustavy Natura 2000, kde bylo požadováno, aby společná rybářská politika stanovila nezbytná pravidla pro rybolovné činnosti. Byl přijat omezený počet opatření podle článků 7, 8 a 9 příslušné kapitoly.

Každoročně od roku 2006 představuje Komise svou pracovní metodu pro navrhování rozhodnutí o ročních rybolovných právech. Tím je zajištěna transparentnost způsobu, jakým se rybolovná práva stanoví. Ze sdělení z roku 2010 je patrné, že od roku 2003 se situace zlepšila: snížil se počet populací, které se nacházejí mimo bezpečné biologické limity, i populací, u nichž se doporučuje ukončení rybolovu. Avšak u populací, u nichž jsou k dispozici podrobné údaje, je dosud více než 60 % populací loveno nad maximální udržitelný výnos. Ve srovnání s udržitelnou úrovní rybolovu bylo dosaženo pokroku v úrovních celkového přípustného odlovu (TAC) přijatých Radou: Rada překročila doporučení průměrně o 45 %, přičemž nejvyšší míra dosahovala až 59 % (v roce 2005) a 51 % (v roce 2008), ale během posledních dvou let lze pozorovat významné snížení této odchylky a míra 23 % uvedená v rozhodnutí na rok 2011 nemá dosud obdoby. Bylo zaznamenáno zvýšení počtu populací, k nimž nejsou k dispozici vědecká stanoviska (viz také příloha II)⁵.

Na základě tohoto přehledu lze vyvodit tyto závěry:

- Pokud jde o vytváření dlouhodobé perspektivy řízení populací, jsou víceleté plány účinnější než přijímání každoročních rozhodnutí o celkových přípustných odloveh (TAC), a to zejména proto, že Rada začala dodržovat pravidla plánů TAC.
- Rámec vyplývající z reformy společné rybářské politiky z roku 2002 však dostatečně neomezil nadměrný rybolov, a v rybolovu EU tak nadále přetrvává pokles odlovu ve vodách EU.
- Velmi významný rozdíl mezi úrovněmi TAC dohodnutými v Radě a udržitelnými odlovy rovněž potvrzuje převahu krátkodobých zájmů nad dlouhodobou udržitelností. Tím jsou populace i nadále vystavovány dalšímu riziku, i když nedávné snížení tohoto rozdílu lze považovat za významný krok kupředu.
- Ačkoli je znalostní základna zásadní pro řádnou tvorbu politik, je pod neustálým tlakem, který brání pokroku při zahrnování populací, k nimž je poskytnuto vědecké stanovisko.
- Nová SRP musí poskytovat správné nástroje pro úplné začlenění ekosystémového přístupu do zachování a udržitelnosti.

2.2. Kapitola III – Úprava rybolovné kapacity

V roce 2002 byla odpovědnost za úpravu velikosti loďstva přenesena na členské státy. Od té doby se již nestanovují povinná snížení rybolovné kapacity. Rybolovná

⁴ Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Úloha SRP (společné rybářské politiky) při uplatňování ekosystémového přístupu ke správě moří - KOM(2008)187 ze dne 11. dubna 2008.

⁵ Sdělení Komise – Konzultace k rybolovným právům - KOM(2010)241 ze dne 17. května 2010 a interní údaje Komise za rok 2011.

kapacita však i nadále podléhala globálním omezením pro každý členský stát, která byla dodržena. Je však jasné, že stále existuje značná nadbytečná kapacita, a to představuje i nadále vážný problém. Přenesení řízení loďstva na členské státy nevedlo k dostatečnému snížení skutečné kapacity rybářského loďstva, i když je nominální kapacita v mezích stropů stanovených pro členské státy. I přes stav populací v celé EU postpovaly úpravy poměrně pomalu. Snižování kapacity rybářského loďstva je navíc symbolické a jeho tempo zaostává za rychlým technologickým vývojem loďstva. Protože neexistují seriózní měřítka úspěchu, nebylo možné ověřit skutečný pokrok úprav. Politika v oblasti úpravy velikosti rybářského loďstva proto nebyla uspokojivá.

Opatření pro řízení kapacity rybářského loďstva jsou rozdělena do dvou pilířů. Jedním z nich je režim vstupů a výstupů, podle něž je třeba vyrovnat novou kapacitu loďstva stažením stejného objemu loďstva co do prostornosti i výkonu. Druhým pilířem je zákaz nahrazení kapacity stažené s veřejnou podporou. Tato ustanovení byla vypracována v prováděcích pravidlech spojujících oba pilíře (s ustanoveními, jež umožňují zvýšení prostornosti z bezpečnostních důvodů) za účelem výpočtu stropů kapacity loďstva pro loďstvo každého členského státu. Byla vypracována i další ustanovení, jimiž se řídí přechod mezi starým a novým režimem. To je pozitivní, neboť se tím zabráňuje zhoršování tohoto problému.

Všechny členské státy dodržely zákonná omezení rybolovné kapacity. Třebaže se některé z nich po přijetí nových pravidel setkaly s obtížemi, má většina z nich v současné době loďstvo, jehož kapacita je nižší než povolený strop. Toto rozpětí činí průměrně 10 % u prostornosti a 8 % u výkonu. To znamená, že snížení velikosti loďstva bylo z části dosaženo bez veřejné podpory.

Zvláštní podmínky byly zavedeny pro loďstvo zapsané v nejvzdálenějších regionech Evropské unie prostřednictvím nařízení Rady (ES) č. 639/2004⁶. Na základě těchto podmínek jsou loďstva v těchto regionech vyňata z obecných pravidel řízení loďstva a jsou stanovena omezení kapacity každé části loďstva definované pro Azorské ostrovy, Madeiru, francouzské zámořské departementy a Kanárské ostrovy. Tento režim funguje uspokojivě, i když pro některé segmenty bylo požadováno zvýšení omezení kapacity.

Vzhledem k tomu, že členské státy dodržovaly pravidla řízení rybolovné kapacity, nebyl nikdy uplatněn článek 16 o podmíněnosti finančních prostředků EU pro loďstvo.

Referenční úroveň podle článku 12 představují dodatečná omezení rybolovné kapacity co do prostornosti i výkonu. Nevztahují se na členské státy, které přistoupily k EU po roce 2003, a nepředstavují další omezení ve vztahu ke stropům kapacity, jež plynou z režimu vstupů a výstupů. Rejstřík loďstva EU jako nástroj pro kontrolu dodržování pravidel řízení rybolovné kapacity funguje dobře.

Členské státy jsou povinny ohlašovat kapacitu loďstva, což je základním aspektem politiky. Posouzené výsledky nejsou uspokojivé. Členské státy podávaly Komisi

⁶ Nařízení Rady (ES) č. 639/2004 ze dne 30. března 2004 o řízení rybářského loďstva zapsaného v nejvzdálenějších regionech Společenství.

každoročně zprávy, které byly podkladem pro výroční zprávy Komise o stavu loďstva. Očekávalo se, že by zprávy vykazaly nadměrnou rybolovnou kapacitu – což je nejdůležitější otázka – údaje jsou však neprůkazné. Oznamovací nástroj neumožňoval přesné odhady nadměrné rybolovné kapacity za segment nebo odvětví rybolovu.

Vzhledem k výše uvedenému lze vyvodit jisté závěry ohledně provádění ustanovení pro řízení rybolovné kapacity:

- I přes soulad s pravidly řízení rybolovné kapacity definovanými na úrovni EU stále existují jasné signály nadměrné kapacity loďstva EU, jmenovitě: nadměrná míra úmrtnosti způsobená rybolovem u některých populací, nízká výnosnost a nedostatečné využívání kapacity.
- I když je prostornost spolehlivým ukazatelem rybolovné kapacity, je Komise vážně znepokojena vykázaným výkonem rybářských plavidel – z údajů je patrné, že jsou podhodnoceny, což značně ztěžuje přesné posouzení kapacity rybářského loďstva.
- Tato politika je statická v tom, že stanoví pouze strop bez konkrétních cílů pro snížení. Soulad s omezeními nominální kapacity pod tyto stropy neznamena, že nadměrná kapacita nadále neexistuje. Tento systém nezačleňuje technický pokrok do opatření pro řízení. Avšak v důsledku technologického pokroku vede statický strop kapacity k nadměrné kapacitě.
- Ukázalo se, že je velmi obtížné stanovit jasné cíle s ohledem na velikost loďstva a sledovat rovnováhu mezi rybolovnou kapacitou a rybolovnými právy z důvodu složitosti související s kvantifikací nadměrné kapacity. Při stanovení přiměřené úrovně pro velikost loďstva vzhledem k určitým množstvím rybolovných práv je třeba přihlédnout nejen k biologickým a ekonomickým faktorům.

3. USTANOVENÍ ČL. 17 ODS. 2 – OMEZENÍ RYBOLOVU VE VODÁCH DO 12 NÁMOŘNÍCH MIL

Oprávnění ke zvláštnímu omezení rybolovu podle čl. 17 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 vyprší dne 31. prosince 2012 spolu s povinností Komise předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu o opatřeních stanovených v uvedeném odstavci.

Cíle spojené se zavedením (před vstupem SRP v platnost) konkrétních opatření týkajících se vod do 12 námořních mil podle čl. 17 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 zahrnovaly:

- zachování rybolovných zdrojů povolením přístupu do oblasti pouze malým pobřežním loďstvům. Taková loďstva obecně vyvíjejí menší zatížení v těchto oblastech (jež mohou patřit k nejcitlivějším vodám EU a mohou zahrnovat oblasti, kde dochází k výtěru), a
- zachování tradiční rybářské činnosti pobřežních loďstev s cílem udržet sociální a ekonomickou infrastrukturu těchto oblastí.

Tato zvláštní omezující ustanovení byla zavedena do společné rybářské politiky v roce 1983 a od té doby byla rozšiřována při každé reformě společné rybářské politiky.

Evropská unie přijala dvakrát od roku 2002 nové členy. Akty o přistoupení z roku 2004 (deset členských států) a 2007 (dva členské státy) neuvádějí konkrétní odkaz na režim 12 námořních mil a v příloze I nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 nebyly navrženy nebo provedeny žádné změny.

Útvary Komise provedly průzkum mezi příslušnými členskými státy dotčenými tímto režimem. Kromě opatření uvedených v příloze I informovalo osm členských států o existenci opatření v rámci stávajících sousedských vztahů neuvedených v příloze I, z nichž většina je reciproční – i když to není právní předpoklad. Nebyly vzneseny žádné žádosti o zahrnutí těchto nebo jiných opatření do přílohy I nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 (Dánsko a Německo požadovaly opravu v roce 2008). Většina nových členských států a také Řecko neměly zavedený zvláštní režim recipročního přístupu. Uvedené státy omezují rybolov v oblasti do 12 námořních mil pro svá vnitrostátní loďstva a neprovádějí rybolovné činnosti v oblasti do 12 námořních mil jiných členských států. Řada členských států zavedla konkrétní (technická) ochranná opatření pro plavidla lovců v těchto oblastech, a tak přispívá k zachování v souladu s 11. bodem odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 2371/2002.

Od roku 2002 nebyly Komisi oznámeny žádné (vážné) problémy nebo neshody ohledně zvláštních omezení – ani při jejich zavedení ani při řízení a fungování. Členské státy mohly problémy vyřešit samy, aniž by je musely postoupit Komisi. Tento režim je velmi stabilní a pravidla fungovala i nadále uspokojivě. Ve svých reakcích na zelenou knihu o reformě SRP zdůraznily všechny členské státy význam zvláštních omezení z hlediska svých původních cílů. Jeden členský stát navrhl rozšíření režimu 6 až 12 námořních mil na 10 až 20 námořních mil v zájmu účinnějšího plnění cílů tohoto režimu.

Vzhledem k současnému stavu zachování řady populací a k trvající citlivosti pobřežních vod v oblasti ochrany a rovněž k pokračujícím potížím pobřežních oblastí vysoce závislých na rybolovu, jež nemohou využívat výhod plynoucích z jiného hospodářského vývoje, se zdá, že cíle zvláštního režimu platí stejně jako v roce 2002. Změna stávajících opatření by mohla narušit současnou rovnováhu, která se od zavedení zvláštního režimu vytvořila.

Příloha I – Plány obnovy a/nebo řízení přijaté Radou od roku 2003

Nařízení Rady (ES) č.	Typ plánu	Druhy (počet populací)	Oblasti
423/2004	Plán obnovy	Treska obecná (4)	Kattegat, Skagerrak, Severní moře, východní část Lamanšského průlivu, oblast západně od Skotska, Irské moře
811/2004	Plán obnovy	Štikozubec severní (1)	Kattegat, Skagerrak, Severní moře, oblast západně od Skotska, oblast kolem Irska, Biskajský záliv
2115/2005	Plán obnovy	Platýs černý (1)	Severozápadní Atlantik
2166/2005	Plán obnovy	Štikozubec novozélandský (2) a humr severský (1)	Kantaberské moře, vody na západě Iberského poloostrova
388/2006	Plán řízení	Jazyk obecný (1)	Biskajský záliv
509/2007	Plán obnovy a plán řízení	Jazyk obecný (1)	Západní část Lamanšského průlivu
676/2007	Plán obnovy a plán řízení	Platýs evropský (1) a jazyk obecný (1)	Severní moře
1098/2007	Plán obnovy	Treska obecná (2)	Baltské moře
1100/2007	Plán obnovy	Úhoř říční (1)	Ústí řek/řeky členských států tekoucí do oblastí ICES III-IX a Středozemního moře
1559/2007	Plán obnovy	Tuňák obecný (1)	Východní Atlantik a Středozemní moře
1300/2008	Plán obnovy a plán řízení	Sleď obecný (1)	Oblast západně od Skotska
1342/2008	Plán obnovy a plán řízení	Treska obecná (4)	Kattegat, Skagerrak, Severní moře, východní část Lamanšského průlivu, oblast západně od Skotska, Irské moře

Příloha II – Populace v severovýchodním Atlantiku a přilehlých vodách, na které se vztahují roční rybolovná práva – 2003 – 2011

Vědecká stanoviska ke stavu populace	Počet populací ryb									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
Populace mimo bezpečné biologické limity	30	29	26	26	26	28	27	22	19	26
Populace v rámci bezpečných biologických limitů	12	10	14	11	12	13	12	15	15	13
Stav populace neznámý z důvodu nedostatečných údajů	48	53	53	57	58	55	57	60	61	56
Vědecká stanoviska k nadměrnému lovu	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
Míra rybolovu populace v porovnání s mírou maximálního udržitelného výnosu je známá			34	23	32	33	35	39	35	33
Daná populace je lovena nadměrně			32	21	30	29	30	28	22	27
Populace je lovena v míře odpovídající maximálnímu udržitelnému výnosu			2	2	2	4	5	11	13	6
Rozdíl mezi TAC a udržitelnými odlovy	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
Míra, v níž TAC překračuje udržitelný odlov (doporučená ICES a STECF v souladu se zásadou předběžné opatrnosti), vyjádřená v procentech populací ryb	46 %	49 %	59 %	47 %	45 %	51 %	48 %	34 %	23 %	45 %
Shrnutí vědeckých stanovisek k rybolovným právům	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
Populace, u nichž lze předpovědět velikost a úmrtnost danou rybolovem	40	34	40	31	29	30	34	36	36	34
Populace, u nichž je k dispozici vědecké stanovisko týkající se rybolovných práv	59	52	54	65	61	62	63	55	55	58
Populace, u nichž není k dispozici vědecké stanovisko	31	40	39	29	35	34	33	42	40	36